

Elsa Verghi și echipa ei

Spectacolele de recital actoricesc, pe care le-a prezentat în România (Constanța, Galați, București, Timișoara) o echipă de actori sub conducerea protagonistei scenei grecești Elsa Verghi, au prilejuit iubitorilor de istorie a literaturii clasice eline o reintâlnire cu unele fragmente din textele tragediilor Agamemnon și Perșii de Eschil, Electra de Sofocle și Medeea de Euripide.

Elsa Verghi este o binecunoscută actriță și, totodată, directoarea a unui teatru din Atena care îi și poartă numele. A debutat în 1940 pe scena Teatrului Național din Atena și a interpretat de atunci, pe aceeași scenă, mai multe și importante personaje ale repertoriului clasic: Ifigenia din *Ifigenia în Taurida* de Euripide, Polixeni din *Hecuba*, de Euripide, Clitemnestra din *Agamemnon* de Eschil, Electra din *Choeforele* de Eschil, Fedra din *Ippolites* de Euripide, Clitemnestra din *Ifigenia*

în *Aulida* de Euripide, Medeea din *Medeea* de Euripide, Regina din *Pretendenții la coroană* de H. Ibsen, Alice din *Dansul morții* de A. Strindberg etc.

Din 1960 și-a înființat propriul ei teatru unde, pe timpul sezonului de iarnă, joacă piese din repertoriul universal contemporan. În 1966—1968 a participat la turneul întreprins de Teatrul „Pirakon” în unele țări din Europa, Statele Unite, Canada și America de Sud.

În recitalul prezentat publicului românesc, Elsa Verghi a evocat cu cunoscuta-i artă interpretativă personajele Cassandra, Electra și Medeea. În fragmentele alese, ea a avut partener principal (Oreste, Iason) pe soțul ei, Hristos Frangos, actor cu o îndelungată ucenicie în repertoriul clasic. Absolvent al Școlii Dramatice a Teatrului Național din Atena (1964), el și-a dovedit calitățile interpretând, în cadrul turneului Teatrului „Piraiikon”, rolul lui Creon (din *Medeea* de Euripide). În recitalul de acum, Frangos, pe lângă cele două fragmente (cu Oreste și Iason) a mai avut încă o grea sarcină: interpretarea faimosului Vestitor din *Perși* de Eschil.

Pentru acest turneu în România, echipa de actori a mai fost completată cu Zoi Papadopoulou (Atossa din *Perși*, Clitemnestra din *Electra*), Paris Patriarheas (Corifeul în *Agamemnon*, Pedagogul în *Electra*, Creon în *Medeea*) și cu Maria Nanou și Nora Liami (Corifee). Un povestitor (interpretat de Spy-

ros Loukas) a introdus publicul în subiectul fiecărui fragment, făcând totodată și o incursiune în antecedentele lui.

Vizita Teatrului „Piraiikon”, condus de regizorul Dimitris Rondiris cu Aspasia Papathanasiou (*Electra*, *Medeea*), în 1962; apoi turneul Teatrului Național din Atena, cu regretata Katina Paxinou (*Ileuba*, *Iocasta*) și cu Alexis Minotis (*Oedip rege*), ea și aceasta, a treia vizită a unor actori din Grecia, cu modestele lor mijloace, dar nu lipsiți de ambiții artistice, au dovedit de fiecare dată nivelul la care a ajuns arta teatrală a acestor colective sub îndrumarea unor animatori de prestigiu. Iar publicul românesc apreciază aportul acestor trupe la cunoașterea valorilor cultural-artistice clasice. Și aceasta ajută, desigur, în a cinstări din nou propriile noastre posibilități.

Yannis Veakis

Teatrul „Banaluka” (R. P. Polonă)

La sfârșitul lunii august și începutul lui septembrie, cînd conturile stagiunii estivale se încheie și încep febrile pregătiri pentru noua stagiune teatrală, Brașovul turistic a cunoscut un eveniment cultural demn de remarcat — turneul Teatrului de păpuși „Banaluka” din Bielsko-Biala (Polonia).

Prezența păpușarilor polonezi la Brașov și Sinaia — în cadrul schimbului reciproc de spectacole cu Teatrul de păpuși din orașul de la poalele Timpei — a polarizat interesul atât al micilor, cât și al marilor spectatori, dornici să urmărească evoluția scenică a unui colectiv artistic dintr-o țară prietenă, a cărei prestigioasă mișcare teatrală e larg cunoscută publicului din țara noastră.

Artiștii polonezi și-au onorat din plin cartea de vizită (e vorba de un teatru de păpuși deținător a numeroase premii și titluri de laureat, inițiatorul, gazda și organizatorul unui prestigios Festival Internațional al Teatrelor de Păpuși, la a cărui ultimă ediție, în 1974, au participat 13 teatre străine, printre care se numără și cel din Brașov, și opt poloneze) — răspunzînd așteptărilor publicului nostru, printr-un spectacol de marionete, cu piesa lui Jan Osnika, *Pulcheria cea frumoasă* și *Monstrul* — montare, se pare, reprezentativă pentru preocupările estetice actuale ale acestui colectiv păpușăresc.

Realizatorii spectacolului, regizorul Zbigniew Poprawski și scenograful Jerzy Zitzman

— unul dintre fondatorii acestui teatru, în 1947, și actualul director și conducător artistic — au abordat textul dramatic, destul de sărac în evenimente spectaculoase, într-o formulă în care ideile piesei, subordonate imaginii vizuale, sînt dens colorate și viu mișcate (e vorba de păpuși și decor), cu elemente evidente de suprarealism. Dar ceea ce impune spectacolul prin originalitate — într-o montare în care convenția jocului cu păpușile trase de sfori, la vedere, de către actori, fiind ușor și discret desconspirată — e tocmai ideea „căruței cu paie”, sugerată de ansamblul întregului dispozitiv scenografic și păpușăresc. La aceasta se adaugă prezența comentatorului — un fel de Arlechino — care, pe lângă intervențiile sale muzicale, intră în relații directe deopotrivă cu păpușile și cu spectatorii. Tablourile piesei, multe la număr, se succed cu rapiditate, totuși spectacolul are un ritm interior cam lent, slăbiciune care — paradoxal — conferă păpușilor un plus de grație și autenticitate.

În ansamblu, un spectacol frumos, cu păpuși bine mînuite și interpretat cu măiestrie de un grup de actori din ale căror însușiri am reținut o plastică expresivă și o foarte bună dicțiune; un spectacol urmărit cu mare interes și îndelung aplaudat de cei prezenți în sală.

D. Roman